

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

การให้ความรู้และสร้างโอกาสให้กับประชาชนและชุมชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวางและเท่าเทียมกัน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2546 ให้กระทรวงมหาดไทย พิจารณานโยบายการในภาพรวมเรื่องการใช้หอกระจายข่าว และการดูแลตรวจสอบบำรุงรักษาหอกระจายข่าว เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุด ทั้งนี้กำหนดให้หมู่บ้านหรือชุมชนที่ไม่มีหอกระจายข่าวหรือมี แต่ชำรุดใช้การไม่ได้ดำเนินการให้มีหอกระจายข่าวในทุกหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อให้ประชาชนในทุกหมู่บ้าน หรือชุมชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารโดยเท่าเทียมกัน

การส่งเสริมด้านการศึกษาและความรู้ในวิชาการแขนงต่างๆ เช่น ส่งเสริมศิลปะ จารีต ประเพณี และการให้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองอันเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกเหนือจากงานการก่อสร้างดูแลและบำรุงรักษาหอกระจายข่าว ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชน ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องดำเนินการจัดทำมาตรฐานหอกระจายข่าว เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการ โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ การคัดเลือกสถานที่ติดตั้งหอกระจายข่าว องค์กรประกอบและอุปกรณ์เครื่องขยายเสียง การวิเคราะห์และหลักการคัดเลือกข่าว การจัดผังรายการข่าว การนำเสนอข่าว รวมตลอดถึงการซ่อมบำรุงหอกระจายข่าว ทั้งนี้เพื่อให้การใช้งานของหอกระจายข่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงแล้ว ยังเกิดประโยชน์ต่อชุมชน ในด้านการช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต และเป็นเครื่องมือในการช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนได้อีกทางหนึ่ง ทั้งนี้กฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมความรู้ การศึกษา และเสริมสร้างประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนดังต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537

“มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม”

2. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496

“มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

(6) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม”

“มาตรา 53 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

(1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50”

“มาตรา 56 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

(1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53”

3. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

“มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(9) การจัดการศึกษา

(15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

(16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น”

“มาตรา 17 ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(6) การจัดการศึกษา

(7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

(8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น”

1.2 วัตถุประสงค์

มาตรฐานหอกระจายข่าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นำไปเป็นคู่มือหรือแนวทางในการปฏิบัติงานหอกระจายข่าว ซึ่งวัตถุประสงค์ของการจัดทำมีดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นหลักเกณฑ์คู่มือ และแนวทางในการดำเนินงานด้านหอกระจายข่าวให้กับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถ ในการจัดทำหอกระจายข่าว ในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาได้ด้วยตนเอง
3. เพื่อให้ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นหลักเกณฑ์คู่มือและแนวทางประกอบการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม สำหรับการดำเนินงานทางด้านการจัดทำหอกระจายข่าวให้กับประชาชนในชุมชน
4. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหอกระจายข่าวในชุมชนไปแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ ตลอดจนสามารถบำรุงดูแลการบริหารจัดการ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืนต่อไป

1.3 ขอบเขต

มาตรฐานหอกระจายข่าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับการดำเนินงานหอกระจายข่าวในทุกขั้นตอน คือ

- การดำเนินงานจัดตั้งหอกระจายข่าว
- การบริหารจัดการหอกระจายข่าว
- การนำเสนอข่าว
- การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

1.4 ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

1. การมีหอกระจายข่าวที่ได้มาตรฐานทำให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
2. หอกระจายข่าวสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนในท้องถิ่นกับหน่วยงานของรัฐได้อย่างสะดวกรวดเร็ว
3. ประชาชนสามารถใช้หอกระจายข่าวเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนในชุมชนด้วยกันเอง
4. เป็นเครื่องมือในการช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

1.5 คำนิยามศัพท์

หอกระจายข่าว หมายถึง เครื่องมือสื่อสารที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสร้างขึ้นในการกระจายเสียงในหมู่บ้าน ชุมชน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และการบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐให้ประชาชนได้รับประโยชน์รวมทั้งเผยแพร่ความคิดเห็น ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านการบริหาร การพัฒนาและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐ โดยมีบุคคลในชุมชนนั้นเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

ข่าว หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับการบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐ รวมทั้งข้อมูล ข่าวสารของประชาชนในท้องถิ่น หรือของรัฐ ที่สื่อให้ประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชน ทราบเป็นการทั่วไป

คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าว หมายถึง คณะบุคคลซึ่งได้รับการคัดเลือกและได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการ และกำกับดูแล การดำเนินงาน หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน โดยมีคุณสมบัติตามที่กำหนด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นชอบและแต่งตั้ง

ผู้ประกาศข่าว หมายถึง ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนด ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล หรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นชอบและแต่งตั้ง